

Pravopisná doplňovačka /Doplň všetky vynechané písmená a interpunkčné znamienka./ (30 b)

Herliansk_ gejzír sa nachádza v obci _erľany v Slanských vrcho_. Ide o umelo navrtan_ gejzír ktor_ nav_tali do hĺbky 405 m v roku 1875. Viaže sa na zlom na úp_tí _lanských vrcho_. Príčinou erupci_ je CO_2 , ktorý pres_cuje jeho vodu. Systém funguje ako sif_n, to znamená že voda po vzniku pretlaku vystrekuje cez navrtaný otvor _ priemerom iba 10,3 cm. Pr_ každej erupcii sa na povrch dostane asi 6000 l p_tnej miner_lnej vody. Teplota vody je 12 až 14 °C, na konci erupcie sa zvyšuje na 18 až 20 °C. V súčasnosti sa erupcie opakujú každých 32 až 34 hod_n a dosahujú výšku 10 až 15 m s dĺžko_ trvania 25 min. Odhaduje sa, že Herl__nsky gejzír za 120 rokov svojej aktivity vytryskol 40 000-krát a vy__rlil 20 mili_nov m^3 vody. Je to jediný gejzír na _urópskom kontinente a jediný studený gejzír v _urópe. Donedávna ako gejzír fungoval aj umelo navrtaný prameň Sivá brada pri _pišskom Podhradí. Podobné situ_cie vznikajú pri navrtaní viacerých prameňo_, ich erupcie však po určitom čase ustanú

Kliment Ondrejka: Rekordy Slovenska - Príroda

1. Ktoré tvrdenie nevyplýva z ukážky? (1b)

- Umelo navrtaný Herlianský gejzír sa nachádza v obci Sivá Brada neďaleko Slanských vrchov.
- Herlianský gejzír je jediný studený gejzír v Európe.
- Na Slovensku sa objavili viaceré umelo navrtané pramene, ale ich erupcie po čase prestali.
- Voda s teplotou 12 až 14 °C vystrekuje cez otvor s priemerom iba 10,3 cm.

2. Po prečítaní ukážky uveďte, aký druh vody vystrekuje z Herlianskeho prameňa. (1b)

.....

3. V ukážke sú zvýraznené slová, ktoré vznikli skracovaním. Ako ich nazývame? (1b)

.....

4. V ktorej možnosti sú všetky podstatné mená v správnom tvare? (1b)

- od Dáše, o cirkvi, na reťazi, dve mrkvi, pod obrazmi,
- písať Dáši, rokovania cirkví, staré obrazy, dve mrkvy, otvorí dvere,
- hriadka mrkvy, viacero reťazý, písať Dáše, rokovania cirkvy, zobrazí kvet,
- o Dáši, o cirkvách, dve otvori v stene, z dlhých reťazí, hriadka mrkvi

5. Z podčiarknutých slov vytvorte zložené prídavné meno. (3b)

- Tento človek je hoden úcty nás všetkých. človek
- Boli to bojovníci lační po krvi.bojovníci

- c) Toto je muž hoden cti? muž

6. Prepíšte číselné údaje slovom. (3b)

- a) 19. narodeniny.....
b) 50. roky 20. storočia
c) so 7 spolužiakmi

7. Určte slovný druh podčiarknutých slov. (4b)

- a) Určíte ste si vybrali vhodný termín?
b) Vy si určíte termín, ktorý vám vyhovuje!
c) Určité slovesné tvary majú slovesné gramatické kategórie.
d) Tváril sa akosi neurčito.

Pracujte s vetou v úlohách 8. – 11.

Ale vtom rázne a veľmi nahnevane otvorila dvere detskej izby naša mama.

8. Vypíšte z vety všetky neohybné slová. (6b)

.....

9. Vypíšte z vety všetky neplnovýznamové slová. (3b)

.....

10. Zmeňte vid slovesa danej vety na opačný. (1b)

11. Utvorte od podčiarknutého podstatného mena z danej vety privlastňovacie prídavné meno vo všetkých rodoch. (3b)

12. Vytvorte jednoduché súvetie, v ktorom nepíšeme čiarku. (1b)

.....

13. Dané súvetie preformulujte tak, aby ste v ňom museli použiť dve čiarky. (2b)

Do domu vstúpil človek, ktorého vôbec nepoznali.

.....

14. Vyhľadajte a podčiarknite vo vete dlhé hlásky. (8b)

Vonku fúka silný vietor, spŕška dažďovej vody môže polámať balkónové kvety.

15. K slovám napíšte počet slabík. (2b)

probiotický , chlieb

16. Podčiarknite v slovnom spojení prídavné meno a doplň údaje v tabuľke. (10b)

	druh	rod	číslo	pád	vzor
na kuchynskej dlážke					
Denisin šatník					

17. V ktorej možnosti sa nenachádza nepriame pomenovanie? (1b)

- a) vyletím z postele ako strela b) v očiach jej hrali iskričky
c) kamarát mobil skutočne mlčí d) odrazu sa šťastne usmiala

18. Napíšte k slovesám slovesá opačného vidu. (2b)

- a) zveličiť
b) podarilo sa

19. Slová *bráško, ségra, mobil, esemeska* sú príznačné pre štýl, ale možno ich požívať aj v texte. (2b)**20. Označte metonymiu. (1b)**

- a) Tomášov otec súťažil v prednese. b) Monikin brat recitoval Sládkoviča.
c) Žiaci sa majú naučiť báseň Detvan. d) Tomáš sa naučil báseň od Sládkoviča.

21. Text básne je v porovnaní s prozaickým textom (1b)

- a) Poetickejší. b) vecnejší. c) humornejší. d) dôveryhodnejší.

22. Napíšte, aký typ veršového systému najviac používala štúrovská generácia. (1b)

.....

23. Usporiadajte literárne žánre podľa ich rozsahu, začnite najkratším. (1b)

- a) poviedka 1.
b) román 2.
c) príslovie 3.
d) bájka 4.

24. V ktorej možnosti je nepravdivé tvrdenie o sylabickom veršovom systéme? (1b)

- a) Je založený na rovnakom počte slov vo verši.
- b) Využíva predovšetkým združený rým.
- c) Verš je zhodný s vetou – myšlienkou.
- d) Je založený na rovnakom počte slabík vo verši.

25. Doplňte neúplné tvrdenia. (4b)

- a) Najrevolučnejším štúrovským básnikom bol
- b) Najväčšiu básnickú skladbu o láske vytvoril štúrovský básnik
- c) Ak hlavným hrdinom básne nie jedinec, ale kolektív, hovoríme o hrdinovi.
- d) Básnická otázka je umelecký prostriedok, ktorý nazývame aj otázka.

26. Vyberte možnosť, v ktorej sú uvedené malé formy ľudovej slovesnosti. (1b)

- a) hádanky, príslovia, porekadlá, rečňovanky
- b) legendy, rozprávky, balady, uspávanky
- c) trávnicie, pastierske piesne, koledy, povesti
- d) svadobné obrady, anekdoty, zbojnícke piesne, verbovačky

27. Ukážka je a) bájka b) frazeologizmus c) aforizmus d) báj. (1b)

Tomáš Ulej: Ezopovi

Výsledok žabomyších vojen je

ani ryba,

ani rak.

28. Veľká epická forma, ktorá vznikla v antike a ktorej témou je významná historická udalosť alebo významný problém doby, sa nazýva a) balada b) román c) epos d) tragédia. (1b)**29. Doplňte: J. Verna označujeme za zakladateľa, a to románmi Cesta na Mesiac a Dvadsaťtisíc míľ pod morom. (1b)****30. Francúzsky prozaik A. de Saint – Exupéry bol pilotom. S týmto povolaním je spojená väčšina jeho próz.**

Napíšte, do ktorého najznámejšieho príbehu premietol povolanie pilota. (1b)

31. Označte správnu možnosť. (1b)

Hlavným hrdinom básne Mor ho! je a) hrdina – jednotlivec b) skupina slovanských junákov.

Celkový počet bodov:	Hodnotiteľ 1:	
	Hodnotiteľ 2:	

